

humanitas

**Jaarverslag
Humanitas Helmond
Ruilwinkel
2020**

De Humanitas Ruilwinkel verbindt, stimuleert en activeert mensen. Het is een ontmoetingsplek waar een positieve en helpende instelling centraal staat. Er is altijd ruimte voor nieuwe initiatieven en zo kan er snel op nieuwe vragen en behoeften worden ingespeeld.

Het ruilen van goederen, kleding en diensten is de basis. Je betaalt niet met euro's maar met punten. Dit maakt dat iedereen mee kan doen, ook mensen met een kleine portemonnee kunnen op deze manier aan noodzakelijke spullen komen voor zichzelf en voor hun kinderen. Dit alles vanuit het principe 'dienst en wederdienst'.

In de Ruilwinkel ontmoeten klanten en vrijwilligers elkaar. Ze vergroten zo hun sociale netwerk en helpen en steunen elkaar. Dit gebeurt zowel individueel als in groepen. Door in te zoomen op kwaliteiten wordt het zelfvertrouwen en de zelfredzaamheid vergroot en leer je de regie over je eigen leven te nemen of te behouden.

Voor veel leden is de Ruilwinkel een uitkomst als het even financieel wat moeilijker is. Anderen komen om mensen te ontmoeten of zelf vrijwilliger te worden. Weer anderen zijn blij met de geboden hulp.

Om de klanten en vrijwilligers zo goed mogelijk, op maat, te kunnen helpen bij het bestrijden van armoede en andere problematiek werkt de Ruilwinkel nauw samen met veel relevante organisaties in Helmond en omgeving. We hebben een signalerende en ondersteunende functie.

In juli ging één van de fundamenteleggers, Mien Paridaans, met pensioen. Mien was 18 jaar de spil en het gezicht van de Ruilwinkel. Helaas zat een groot afscheid er dit jaar niet in. De vrijwilligers hebben in kleine groepjes op feestelijke wijze afscheid genomen. Mien heeft tijdens de openingstijden van de winkel persoonlijk van veel klanten afscheid kunnen nemen. In september is een nieuwe coördinator gestart en de transitie is goed verlopen.

CORONA

Tijdens de eerste lockdown was de Ruilwinkel 10 weken gesloten. De coördinatoren bleven in contact met alle vrijwilligers en de meest kwetsbare klanten via telefoon, mailtjes, appjes en nieuwsbrieven. Op deze manier werd een luisterend oor geboden en informatie verstrekt, bijvoorbeeld over de maatregelen. We merkten dat de situatie extra pittig was voor diegenen die het normaal al niet gemakkelijk hebben. Zij misten de Ruilwinkel voor een praatje, het contact, het ruilen of het ritme.

Eind mei ging de Ruilwinkel, volgens een duidelijk corona-protocol, weer open op 5 dagdelen in de week, om te winkelen. De diensten werden geleidelijk aan ook weer opgestart. Voor onze (kwetsbare en/of alleenstaande) klanten en vrijwilligers was het belangrijk dat ze weer naar de Ruilwinkel konden komen voor contact of om er even uit te zijn.

Het goed naleven van de corona-regels vroeg voortdurend aandacht, maar we zijn er trots op dat door de inzet en medewerking van onze vrijwilligers en klanten, de Ruilwinkel de rest van het jaar open kon blijven. We hebben vanaf de eerste lockdown, het gehele jaar dezelfde -strikte- regels aangehouden van bijvoorbeeld maximaal zes klanten in de winkel. Bij het invoeren van de mondkapjesplicht, hadden wij het dragen van deze kapjes reeds verplicht gesteld.

De maatregelen hadden met name voor de groepsactiviteiten en de diensten grote gevolgen. Zo kon er in de fietsenwerkplaats en in het naaiatelier nog maar 1 vrijwilliger tegelijk aan de slag. De kapsalon bleef uit veiligheidsoverwegingen gesloten.

In de winkel waren het maximaal aantal bezoekers, plus de regel dat klanten slechts korte tijd in de winkel mogen zijn, de grootste veranderingen.

Voor alle groepsbijeenkomsten gold, dat de groeps-grootte steeds verkleind werd, tot het moment in december dat ze helemaal niet meer door konden gaan. Deelnemers kwamen om beurten en misten bekende gezichten. Het op afspraak moeten komen was wennen en duurde geruime tijd voor dat ingesloten was. Er ontstonden verder wachtlijsten, vanwege het klein aantal toegestane deelnemers. Men heeft de kleine groepen en de daarmee gepaard gaande persoonlijke aandacht, wel als positief ervaren. De lage frequentie waarop deelnemers mochten komen, vond men zeer moeilijk.

Gelukkig konden wel enkele 'maatjes' aan elkaar gekoppeld worden; bijvoorbeeld een moeder die een andere moeder ging helpen met taal, en twee moeders die beiden de behoefte hadden om hun netwerk te vergroten zijn aan elkaar voorgesteld.

Het werk zag er voor de vrijwilligers ook anders uit dan voorheen. De 1,5 meterafstandregel maakte dat ze met minder collega's op de winkelvloer aanwezig konden zijn en dat sommige contacten gemist werden. Er werd een werkrooster gemaakt om iedereen die dat wilde de kans te geven om tenminste één keer in de week te komen werken. De geplande groepstrainingen en workshops konden helaas niet doorgaan.

LEDEN

1206 actieve leden

132 nieuwe leden ingeschreven

67 nationaliteiten

66 vrijwilligers

32.584 ruiltransacties

Een deelnemer: "Toen ik pas in Helmond woonde, hoorde ik via een vriendin over de Ruilwinkel. Ik wilde graag snel Nederlands leren en ging 3 keer in de week naar de Nederlandse les in de Ruilwinkel. De leraar, Bert, hielp mij extra met mijn oefeningen van de inburgeringscursus. Daardoor kon ik binnen een jaar mijn inburgeringsdiploma halen!

Ik nam ook vaak Nederlandse boekjes uit de Ruilwinkel mee om thuis te kunnen lezen. Alleen werken en het huishouden doen is voor mij niet genoeg. Daarvan word ik niet blij. Op dit moment volg ik, samen met 2 vrouwen die ik hier in de moedergroep heb leren kennen, een sollicitatietraining bij de LEV-groep. In de moedergroep kregen we informatie over veel dingen hier in Nederland, ook over deze cursus.

Af en toe heb ik nog hulp nodig bij het invullen van formulieren of met de belastingen. Dan maak ik een afspraak met de budgetcoach van de Ruilwinkel. Douwe helpt echt goed en hij is ook heel aardig."

GROEPSAANBOD OPVOEDONDER- STEUNING HOME-START BINNEN DE RUILWINKEL

Jonge (alleenstaande) moeders zijn vaak kwetsbaar op sociaal en financieel gebied. Daarom is er in 2020 weer extra aandacht besteed aan deze doelgroep.

Tijdens bijeenkomsten werden ervaringen uitgewisseld over uiteenlopende onderwerpen zoals opvoeding, de Nederlandse samenleving, gezondheidsthema's, voeding, ontmoetingsplekken in Helmond en burenoverlast. De LEV-groep kwam informatie geven over vrijwilligerswerk en over het Stadsleerbedrijf. Hierdoor zijn 3 moeders een cursus 'oriëntatie op scholing en werk' gaan doen. De budgetcoach is een aantal keren aangeschoven voor individuele financiële ondersteuning aan enkele moeders.

Een moeder: "Mijn kindje was te groot geworden voor zijn ledikantje. Ik heb gevraagd om een groter bed. Binnen een week regelden ze vanuit de Ruilwinkel dat een aardige meneer een bed bij mij thuis kwam brengen. Het is fijn dat ik hier zo goed geholpen word, want ik ben alleen en dat is soms moeilijk."

Tijdens de bijeenkomsten van de *werkgroep allochtone vrouwen* kwamen onderwerpen aan de orde als gezond eten en gezondheid, huiselijk geweld, problemen tijdens de lockdown (kleine behuizing, thuisonderwijs kinderen, angst voor het virus). Er kwam een gastsprekerster van Home-Start en we gaven regelmatig informatie over de coronamaatregelen (zoals 'hoe was je goed je handen' en 'hoe draag je het mondkapje op de juiste wijze' en 'wat kun en mag je wel doen in deze coronatijd'). Dit alles gebeurde in een gezellige, vertrouwde en veilige omgeving. Door deel te nemen kregen de vrouwen meer zelfvertrouwen, werden ze actiever, werd hun Nederlands geactiveerd en gestimuleerd en vergrootten ze hun netwerk. Het programma werd samen bepaald.

Als het nodig was tolkten de dames voor elkaar. Er is veel geïnvesteerd om in contact te blijven met de vrouwen door regelmatig te bellen en te appen en door individuele afspraken te maken. Ook hebben we gestimuleerd dat de vrouwen app-groepen op gingen zetten voor onderling contact en ondersteuning aan elkaar.

2 groepen

83 moeders

45 bijeenkomsten

31 moeders individueel geholpen

3 ervaringsdeskundige vrijwilligers

Er is regelmatig gebruik gemaakt van de expertise van de collega's van Home-Start, BOR en Gevaarlijke Liefde en er zijn over en weer doorverwijzingen gedaan.

Een klant: "Jullie blijven toch wel open hè? Dit is mijn enige uitje. Verder kom ik nergens."

BIJSCHOLING NEDERLANDS

Sommige cursisten volgden de bijscholing naast hun reguliere taal- en inburgeringscursussen. Sommige cursisten staan op de wachtlijst voor een cursus en volgden de bijscholing in afwachting daarvan. Verder waren er deelnemers die al lang in Nederland wonen, maar nooit Nederlandse lessen hebben gevolgd of die hun taalniveau wilden ophalen. Tijdens de eerste lockdown is er door sommige cursisten per mail en app aan huiswerkopdrachten gewerkt. Humanitas Helmond is lid geworden van 'Kletsmaatjes'. De Ruilwinkel heeft daarmee de beschikking over digitale lesmaterialen op het gebied van het leren van de Nederlandse taal.

3 dagdelen per week tot 15 maart, daarna 1 dag deel per week

42 bijeenkomsten

20 vrouwen bereikt

13 personen op de wachtlijst

2 vrijwilligers

ARMOEDEBESTRIJDING EN PREVENTIE

Klanten en vrijwilligers konden ook in 2020 laagdrempelig terecht in de Ruilwinkel voor advies en hulp bij financiële vragen over inkomen, belasting en schulden of over het omgaan met instanties. Dit gebeurde vaker vanuit huis van de vrijwilligers en digitaal of telefonisch. De Formulierenbrigade heeft haar spreekuur in de Ruilwinkel vanaf maart tijdelijk gestopt. Gelukkig werd 'het gat' opgevangen door onze budgetcoach die op afspraak extra dagdelen kwam helpen. Noodlijdende mensen werden geholpen middels het aanschrijven van fondsen, zoals het Lambertusfonds, of door verwijzing naar andere hulpverleners en instanties.

Spreekuren:

4 dagdelen per week financieel advies en schuldhulpverlening

2 dagdelen per week St. Leergeld

4 (ervarings-) deskundige vrijwilligers

Een klant: "Dankzij de hulp van de budgetcoach kreeg ik de kosten van mijn bril vergoed."

Een klant: "Ik heb nogal wat ziektekosten. Samen met de budgetcoach heb ik aangifteformulieren ingevuld. Ik verwachtte er niets van. Maar het bleek dat ik van twee jaar geld terug kreeg van de belastingen!"

Vier gezinnen kregen 3-dubbele kinderbijslag toegekend, na ondersteuning van de budgetcoach, omdat ze een kind hebben dat meer dan gemiddelde zorg nodig heeft.

FIETSENWERKPLAATS

Regelmatig werden kapotte fietsen opgehaald bij de St. Kringloopwinkel Helmond. Ook kwamen er fietsen binnen via giften of via ruil. Deze werden opgeknapt en (voornamelijk) uitgegeven aan vluchtelingen en hun gezinnen en aan (kinderen van) alleenstaande moeders, die deze nodig hadden om naar school of naar het werk te gaan. Naast de uitgifte van opgeknapte fietsen, werden fietsen van klanten van de Ruilwinkel gerepareerd.

Organisaties die participeren in het Armoedeplatform zoals de LEVgroep, woonbegeleiding SMO, Super Sociaal, Home-Start, Senzer en Stichting Leergeld, wisten de Ruilwinkel te vinden en verwezen nieuwe klanten door voor fietsen en reparaties.

40 fietsen opgeknapt en opgehaald door klanten

45 fietsen van klanten gerepareerd

3 dagdelen per week

6 vrijwilligers

KLEDINGREPARATIE

De meest voorkomende werkzaamheden waren het korter maken van een broek, jurk of rok, het innemen van kleding, het inzetten van ritsen en algemeen herstelwerk. Als er tijd over was naaiden de naaisters mondkapjes voor vrijwilligers en klanten.

118 kledingstukken gerepareerd

3 dagdelen per week

3 vrijwilligers

Dank aan degenen die ons werk mogelijk maakten:

- Gemeente Helmond
- Persoonlijke giften in natura van vele inwoners van Helmond.

VRIJWILLIGERS

66	vrijwilligers
11	nieuwe vrijwilligers
3	vrijwilligers hebben betaald werk gevonden
1	MBO-stagiaire Summa College

Een vrijwilliger: "Het is fijn dat ik in de Ruilwinkel Nederlands kan praten met collega's. Dat is echt belangrijk voor mij. Ik praat eigenlijk alleen in de Ruilwinkel Nederlands. Ik ben altijd weer blij als ik kan gaan werken; me even nuttig maken. En het is ook erg gezellig."

WERVING

In het eerste kwartaal hebben we acht nieuwe vrijwilligers kunnen inschrijven. Drie oud-vrijwilligers, die eerder zijn uitgeschreven vanwege een baan of gezondheid, kwamen weer terug. De nieuwe vrijwilligers kwamen binnen via de website 'Helmond voor elkaar' en via onze eigen vrijwilligers en collega's, of ze waren eerst klant en zijn gestimuleerd om zich meer in te gaan zetten.

Vanaf het tweede kwartaal is er vanwege de coronabeperkingen een tijdelijke vrijwilligersstop ingevoerd. We kregen wel regelmatig aanvragen voor een vrijwilligers- of stageplek.

BEGELEIDING OP MAAT

Vanwege de aard van het vrijwilligerswerk en specifieke kenmerken van de vrijwilligers, werden vrijwilligers intensief begeleid op de werkvloer door de coördinatoren. Daarnaast hebben tien vrijwilligers deelgenomen aan een praktijkgerichte workshop over het innemen van goederen. Twee vrijwilligers van de Ruilwinkel namen, samen met vrijwilligers van de andere Humanitas-projecten, deel aan de training Zicht op Armoede. De begeleiding en scholing droeg bij aan de persoonlijke ontwikkeling van de vrijwilligers.

BINDEN EN BEHOUDEN VAN VRIJWILLIGERS

Een tiental vrijwilligers wilde vanwege besmettingsgevaar nog niet onder de mensen komen. Sommigen gingen vanuit huis iets doen voor de Ruilwinkel. Anderen gingen buiten de openingstijden aan de slag in de winkel, of in het magazijn, of met de administratie.

We zorgden dat we met iedereen regelmatig persoonlijk contact hadden om hen betrokken te houden bij de Ruilwinkel. Daarnaast zijn er regelmatig nieuwsbrieven gestuurd, waaraan de vrijwilligers zelf ook bijdragen leverden en zijn er Whatsapp-groepen gestart voor onderling contact.

Vóór en na elk dagdeel werd er in kleine groepjes (volgens de op dat moment geldende voorschriften) koffie gedronken, deels voor de gezelligheid en deels voor het uitwisselen van ervaringen en ondersteuning aan elkaar. Verjaardagen werden samen gevierd, vaak met iets lekkers erbij.

De traditionele feesten gingen vanwege corona natuurlijk niet door. Dit was heel jammer, vooral voor onze alleenstaande vrijwilligers die echt uitkijken naar de feestjes voor de ontmoeting met anderen, de gezelligheid en de ontspanning.

Het afscheid van de coördinator in de zomer en 'SinterKerst' in december, werd in kleinere groepen gevierd. Dit, en de gezamenlijke voorbereiding van deze activiteiten, waren kleine hoogtepuntjes.

Lieve vrijwilliger van de Ruilwinkel,

2020 Was en is een bijzonder jaar,

Toch kregen we samen met jou veel voor elkaar.

De Ruilwinkel is grotendeels open geweest,

Dat was voor ons allen een feest.

(Voor de klanten misschien nog wel het meest!)

Want met alle coronaregels die er zijn,

Is het samen draaien van de winkel extra belangrijk en fijn.

Dank aan jou voor het samen met ons in de winkel werken,

We zijn blij dat je ons team wilt versterken.

SAMENWERKING MET NETWERKPARTNERS

Om de doelgroep nog beter te kunnen helpen werd contact onderhouden met veel relevante organisaties in Helmond en nam de Ruilwinkel deel aan het Armoedeplatform.

- Rondleidingen gegeven en informatie verstrekt*
- Doorverwijzing van klanten en vrijwilligers over en weer*
- Medewerking verleend aan Helmondse initiatieven, b.v. door schenking van kleding of goederen*
- Vrijwilligers van de Ruilwinkel hebben meegeholpen aan de gratis kledinguitgifte in De Fonkel*

humanitas

WAT WILLEN WE BEREIKEN

We willen door ontmoeten, verbinden, ondersteunen en ruilen op een positieve en sociale manier ontwikkelingskansen creëren voor de leden van de Ruilwinkel, met name voor mensen die kwetsbaar zijn en (tijdelijk) een steuntje in de rug nodig hebben. Daarbij draagt het ruilen van producten en diensten bij aan een duurzame samenleving. De Ruilwinkel is goed voor de portemonnee, voor het opbouwen van sociale contacten en voor het milieu.

DE WAARDE VAN ONZE ONDERSTEUNING

In de Ruilwinkel ontmoeten klanten en vrijwilligers elkaar. Ze vergroten zo hun sociale netwerk en helpen en steunen elkaar. Dit gebeurt zowel individueel als in groepen. Door in te zoomen op kwaliteiten wordt het zelfvertrouwen en de zelfredzaamheid vergroot en leer je de regie over je eigen leven te nemen of te behouden.

WAT DOEN WE

Ruilen van goederen, kleding en diensten

Groepsbijeenkomsten voor alleenstaande moeders en allochtone vrouwen

Nederlandse lessen

Spreekuren voor financieel advies

Fietsenreparatie, naaiatelier, kapper

WE ZIJN ER VOOR

Helmonders die (langdurig) in armoede leven en/of eenzaamheid ervaren en die tijdelijk een steuntje in de rug kunnen gebruiken. Er is speciale aandacht voor kwetsbare groepen zoals alleenstaande moeders met kinderen, statushouders en ouderen.

Humanitas Ruilwinkel Helmond
Engelseweg 127a
5705AC Helmond

0492-599 449

info@ruilwinkelhelmond.nl
www.ruilwinkelhelmond.nl
www.humanitas.nl/helmond